

La confessió

La Santa Mare Església, molt sàviament, ha fabricat un mètode perfecte de perdó dels pecats, mètode convertit en sagrament. Segons el qual, el fidel explica en veu baixa al confessor els seus delictes, inclosos o no en el codi del dret moral, el confessat expressa un penediment que se suposa sincer, el confessor imposa una penitència, i allà s'acaba tot. És un ritual impecable, secret, que deixa l'ànima neta de culpa i, ben sovint, disposada a començar de nou i a repetir, atès que el remei és sempre a l'abast. Per als japonesos, per contra, amants del cerimonial i dels rigors formals, sembla que només compta la confessió pública i una humil sol·licitud de perdó, en forma de gestos de contrició igualment públics, inclinacions repetides, cara compungida i, tradicionalment, en els casos més extrems i solemnes, la pràctica suprema de l'harakiri. Ningú no m'obligava a escriure una sola ratlla sobre la confessió del senyor Jordi Pujol, matèria delicada sobretot quan hom té darrere, com és el meu cas, molts anys d'admiració i eventualment de tracte personal. Però la confessió ha estat feta, escrita i firmada, i és una confessió pública. No és el relat en veu baixa d'uns pecats personals i discrets, que mereixerien absolució i una lleu penitència. És el reconeixement d'uns fets gravíssims, o d'un sol gran pecat però de tan llarga durada que resulta difícil d'entendre que el pecador no hagués trobat abans el temps o l'oportunitat de confessar-lo. Però eixir de la fosca a la llum, de la negació a la confessió, en aquesta mena d'errors o de culpes, té un punt d'acceptació del deshonor com a efecte o resultat de l'ocultació tan llarga de la culpa. Les conseqüències, doncs, no són una simple penitència de confessorari, de l'ordre d'un parenostre i tres avemaries, ni tan sols de castigar-se privadament el cos amb assots i dejunis. Són més aviat de l'ordre del suïcidi dels cavallers japonesos, perquè Jordi Pujol sabia, o havia de saber, que confessar en públic equivalia a un acte d'autonegació, de destrucció de la figura, imatge i persona visible que ell mateix havia construït al llarg de més de mig segle. És tant com dir: jo no era només aquell home que tots pensàveu que era, n'era també un altre, amagava una part de persona diferent, inconfessable, que ara pot destruir la persona sencera.

Joan Francesc Mira

Mentrestant, pel que fa a la persona pública i sencera, recorde una vesprada de setembre a Balaguer, on vaig coincidir amb una visita del president. Al seu costat, vaig recórrer els carrers i les places, mirant com descorria veloçment cortinetes

de plaques d'inauguracions, saludava tothom, se'n recordava del senyor Ramon i de la senyora Pepeta, xarrava animadament, fins que arribàrem a un cadafal a la vora del riu, on es feia l'acte final de la jornada, potser en memòria del comte d'Urgell. La vesprada era infame, es va moure un gran vent, caigueren gotes grosses, volaven fulles, s'arremolinava la pols, i el president Pujol va fer un discurs optimista i encès: Catalunya va bé però ha d'anar millor, hem fet moltes coses i n'hem de fer més. Sobre els caps de la gent extàtica s'alçaven senyeres i pols i paraigües girats per la ventada. No va afluir ningú. I aquest era el mateix Jordi Pujol que, de manera per a mi inexplicable, es destruïa lentament per dins mentre per fora construïa un país. És un final de tragèdia grega, on els errors fatals, els pecats imperdonables, els delictes contra la justícia dels déus, tenen finalment el seu càstig implacable. No és de cap manera allò que un conegut periodista català ha escrit en el diari més important de Madrid: *"A la luz de las revelaciones, la acción y la historia de la piña familiar nacionalista alrededor del presidente fácilmente se adapta al relato vulgar y penoso de cualquier grupo humano, llámesele clan o mafia, conjurado en obtener el poder para enriquecerse y defender luego la riqueza ilegalmente obtenida, al igual que ha hecho Silvio Berlusconi en Italia durante dos décadas"*. No és aquesta banalitat estúpida, no és això. És més aviat allò que li escriu Carme Laura Gil, ex-consellera i amiga fidel: "Com has pogut embrutar la teva història?, t'he escoltat afirmar tantes vegades que estimaves amb passió Catalunya i malgrat ésser veritat l'has ferida, i això, n'estic segura, és el que avui et fa mal. I a nosaltres, President, ens dolrà, bé ho saps, el dolor i la humiliació amb què has de conviure els anys venidors; has trencat quelcom més que la teva imatge, has fet miques la confiança en la sinceritat dels teus principis i has enfosquit el lloc que t'havia reservat la història quan ja no hi ha temps per escriure'n una altra". És això, i és el pitjor final imaginable.

"És tant com dir: jo no era només aquell home que tots pensàveu que era, n'era també un altre, amagava una part de persona diferent, inconfessable, que ara pot destruir la persona sencera"